

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113201861
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4113201861.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: F. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., J. XXX/XX, o zaplatenie 1.319,32 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 14. 10. 2014 č. k. 10C/168/2014-43, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778 (ďalej len združenie) do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podaním zo dňa 04. 09. 2013 oznámilo združenie svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu a navrhovateľ podaním zo dňa 01. 10. 2014 vzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka z dôvodu, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v sporovom konaní, čo neplatí pre štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom. Mal za to, že nesúhlas navrhovateľa so vstupom združenia ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu je nedôvodný, keď navrhovateľ neuviedol dôvody, pre ktoré by nemal byť vedľajší účastník pripustený do konania na strane odporcu. V tejto súvislosti poukázal na to, že predmetná vec bola prevedená do registra "C", v ktorom súd už nerozhoduje v skrátenej konaní. Opierajúc sa o ust. § 93 ods. 2 OSP uzavrel, že medzi účastníkmi konania sa jedná o spotrebiteľský vzťah a vedľajší účastník je právnická osoba, ktorá má chrániť práva spotrebiteľa, nejde o skrátene konanie, a preto vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu. Dôvodil, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil poukazujúc na ust. § 93 ods. 2 - 4 OSP, čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR, § 4 ods. 1, 3 písm. a/, § 11 ods. 1 zák. č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Bol toho názoru, že súd mal vyzvať odporcu na vyjadrenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo/151/2007, v zmysle ktorého predpokladom vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas účastníka, aby niekto vystupoval na jeho strane ako vedľajší účastník.

Odporca a združenie sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 22. 01. 2013, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 1.319,32 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Uvedené podanie bolo zapísané do registra "RO". Dňa 07. 08. 2014 bol spis prevedený do registra "C". Pisomným podaním zo dňa 14. 03. 2013 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. V nadväznosti na to navrhovateľ vzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka do konania. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup uvedeného združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 OSP). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 OSP). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 OSP). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 OSP).

Výklad právnej úpravy podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení podal Najvyšší súd už vo svojej rozhodovacej praxi. V tomto smere konštatoval, že vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní, pričom vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov a teda zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil a táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie, alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 OSP daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. I keď z ust. § 93 ods. 3 OSP možno vyvodíť, že tretia osoba sa stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje do konania na strane niektorého z účastníkov, jej vstup do konania nie je však prípustný v každom konaní. S ohľadom na zmysel vedľajšieho účastníctva (pomocť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov), treba ustanovenie § 93 ods. 3 OSP, pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie, čo však neplatí napríklad pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátanom konaní, ktoré v porovnaní s obvyklým priebehom reálneho sporového konania vykazuje výrazné odlišnosti, keďže sa realizuje bez nariadenia pojednávania a bez dokazovania vo vlastnom zmysle slova. Pokiaľ odporca v tzv. skrátanom konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez jeho vypočutia len na základe skutočností uvádzaných navrhovateľom a návrh sa odporcovi doručuje až spolu s platobným rozkazom, nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu, nemôže tak procesne účinne urobiť ani iný subjekt, domáhajúci sa vstupu do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Vstupom takého subjektu do konania sa totiž nemôže naplniť zmysel vedľajšieho účastníctva, ktorým je „pomoc v spore“. Konanie majúce povahu tzv. skrátaného konania nadobudne atribúty sporového konania totiž až včasným podaním odôvodneného odporu odporcom, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zrušuje a súd nariadi pojednávanie. Až po takomto procesne účinne uplatnenom úkone odporcu môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva, pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho s cieľom prispieť k ochrane jeho práv (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 2 OSP), prípadne aj svojich vlastných práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 1 OSP). Znamená to potom, že účinky vedľajšieho účastníctva v štádiu tzv. skrátaného konania nenastanú. Uvedené závery o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva plne platia i pre všetky typy vedľajšieho účastníctva, t.j. aj pre vedľajšie účastníctvo právnických osôb, ktorých predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu a nie sú v rozpore ani „s cieľmi Európskej únie pri zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa deklarovanej v čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, ani v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ“, keď ochranu práv spotrebiteľa môžu príslušné právnické osoby plne realizovať v riadnom sporovom konaní. Najvyšší súd SR tiež konštatoval, že „začatie“ sporového konania v zmysle § 174 ods. 2 OSP včasným podaním odôvodneného odporu môže iniciovať

len odporca, nie aj tretia osoba, ktorá sa nestala procesne účinným spôsobom (vedľajším) účastníkom konania, pretože iba odporca disponuje oprávnením dať procesne významný podnet na pokračovanie v konaní, v ktorom sa potom, okrem iných, uplatní prejednacía zásada a zásada kontradiktórnosti. Iba odporca rozhoduje o tom, či mieni v spore pokračovať a je výlučne na jeho vôli, či podá odpor proti platobnému rozkazu (porovnaj napr. rozhodnutie NS SR zo dňa 21. 10. 2013 sp.zn. 7Cdo 135/2013, zo dňa 28. 01. 2014 sp.zn. 4Cdo 209/2013).

Rovnako tak rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR ustálila, že vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy alebo iniciatívy účastníka konania. Ak účastník konania navrhne, aby určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník, súd oboznámi s uvedeným návrhom tento subjekt a vyzve ho, aby sa k nemu vyjadril a oznámil, či vstupuje do konania ako vedľajší účastník. Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie, alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Pokiaľ účastníkom navrhnutý subjekt neprejaví vôľu vstúpiť do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka, nevzniká jeho vedľajšie účastníctvo; nikoho totiž nemožno nútiť, aby sa stal vedľajším účastníkom konania. V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 OSP, je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z ustanovenia § 93 OSP nemožno žiadnym spôsobom vyvodíť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu „ním podporovaného“ účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priechil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. V zmysle uvedeného teda zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

V prípadoch, na ktoré dopadá ust. § 93 ods. 2 OSP, zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitimácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 OSP), tu vyplýva priamo zo zákona. V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Neznamená to však, že i na tieto prípady nedopadajú zhora uvedené závery.

V preskúmvanej veci však súd prvého stupňa vo svetle zhora uvedených záverov dôsledne nepostupoval. Nie pochyb, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je takou právnickou osobou, akú ma na mysli ust. § 93 ods. 2 OSP, t. j. osobou, ktorej predmetnom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Z obsahu spisu vyplýva, že odporcovi bolo oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania so žiadosťou, aby sa v lehote 15 dní vyjadril, či so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasí, doručené až spolu so samotným uznesením, ktorým súd prvého stupňa vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil (viď doručka na č. I. 45 spisu). Takýto postup súdu prvého stupňa, ktorý nezodpovedal zhora uvedenej zákonnej úprave, mal v danej veci za následok, že o vstupe vedľajšieho účastníka bolo súdom rozhodnuté bez toho, aby bolo (právne účinným spôsobom) zisťované a zistené stanovisko odporcu k vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Tým došlo k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich procesný postup súdu v občianskoprávnom konaní, čo v konečnom dôsledku znamená odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Pre úplnosť odvolací súd len dodáva, že sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, ktorý správne uzavrel, že v predmetnej veci sa už nejedná o skrátene konanie, v ktorom nemôžu nastať účinky vedľajšieho účastníctva.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom súd prvého stupňa

viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP) zistí stanovisko odporcu k vstupu vedľajšieho účastníka do konania a následne rozhodne o pripustení, resp. nepripustení jeho vstupu do konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.